

10 cytatów o głębokim znaczeniu pracy ludzkiej

Stefan Kardynał Wyszyński napisał w 1946 roku interesującą książkę o pracy. „Duch pracy ludzkiej” to badanie kondycji człowieka w pracy – pod względem duchowym, społecznym i intelektualnym. Kardynał był blisko ludzi pracy, zajmował się również socjologią*.

- Biorą w niej (pracy) udział: nasz rozum, wola, uczucia, siły fizyczne. Idealny obraz człowieka pracującego mamy wtedy właśnie, gdy żaden z tych darów, jakie człowiek otrzymał, nie jest wyłączony od udziału w przebiegu pracy.
- Praca – oparta o naszą rozumność i wolność – musi w nas kształcić sumienność, obowiązkowość i odpowiedzialność. Wtedy dopiero będzie ona pracą istoty rozumnej.
- Ale praca ma nie tylko cele „spożywcze”. Nie tylko „usta i żołądek zmuszają człowieka do pracy”. Pobudza nas do niej cała nasza rozumna natura. Praca bowiem ma prowadzić do pełni rozwoju naszych władz

duchowych i do udoskonalania człowieka.

- Praca jest jednym ze środków naszego postępu duchowego. Ma ona być tak wykonywana, by w jej wyniku człowiek stawał się lepszy nie tylko w znaczeniu sprawności fizycznych, ale i moralnych.
- Bez pracy zewnętrznej nie moglibyśmy w pełni poznać siebie, gdyż tylko w codziennej pracy mamy doskonałą sposobność przyjrzenia się sobie; wtedy właśnie robimy w sobie odkrycia dobra i zła, widzimy nasze zalety i braki.
- W więzi pracy uwydatnia się wzajemna potrzeba i użyteczność nasza. Stwierdzamy nieustannie naszą nieudolność i niewystarczalność. Tyle przecież mamy potrzeb, których zaspokojenie zależy od otoczenia... Za kubek

doznanych usług płacimy
kubkiem wyświadczonych. I to
nas wiąże i zespala z ludźmi.

- W pracy jest ofiarowanie Bogu
czasu, każdej chwili trudu,
uczczenie Boga przez czas. W
pracy naszej jest wyniszczenie
sił ludzkich i siebie samego
przez znużenie i pot czoła. Nie
ma pracy bez zniszczenia jakiś
sił, jak nie ma ofiary bez
zniszczenia. I to jest bodaj
najbardziej istotna część ofiary
pracy.
- Każda bowiem praca –
przypominamy – jest
współpracą, pracą z innymi; nie
uda się rozwijać jej bez
usposobienia społecznego, bez
łatwości, umiejętności,
gotowości wychodzenia ku
bliźnim. Żeby więc dojść do
wyrobień w sobie
odpowiedniego usposobienia,
należy przez życie
nadprzyrodzone zniszczyć w

sobie wszelkie przerosty
indywidualizmu, wszystko, co
sprawia, że człowiek przecenia
swe wartości osobiste,
dośrodkowe dążenia, ze szkodą
dla wartości społecznych,
wiodących nas ku ludziom.

- Cierpliwość w pracy. Zadaniem
cierpliwości będzie
opanowywanie
nieuporządkowanego
nadmiernego smutku...

Zazwyczaj ze smutkiem łączy
się tęsknota za inną pracą: „O,
to mi lepiej odpowiada! Tam
pracowałbym z zapalem!”. A
gdy przystąpimy do
upragnionej pracy, dostrzegamy
wkrótce, że smutek powrócił, bo
nie sama praca wywoływała go,
ale coś głębszego; źródło tkwi w
braku cierpliwości, w
rozdwojeniu myśli, z którego
wypływa, że uczynki nasze są
niepełne... Ludowe przysłowie
brzmi: „Ile kto ma cierpliwości,

tyle ma mądrości”. Cierpliwość jest „cnotą polityczną”, to cała umiejętność, z której pomocą należy organizować pracę własną i innych.

- Nieskwapliwość jest cnotą, dzięki której zdobywamy ducha długotrwałego dążenia do odległego dobra; jest to cnota pozwalająca znosić przykrości powstające stąd, że dobro, do którego się zmierza, można osiągnąć dopiero po dłuższym wysiłku i po dłuższym czasie...
- Z nieskwapliwością łączy się piękna cnota nadziei; znajdujemy ją niemal zawsze u podstaw tej cnoty. Nadzieja z jednej strony każe nam zaufać Bogu, że nie odmówi sił nawet do długotrwałego dążenia; a z drugiej – ułatwi samo zrozumienie doniosłości długiego działania, pozwoli wykorzystać spokojnie zasoby roztropności, która uczy czekać,

by w odpowiedniej chwili działać. *Festina lente* – „spiesz się powoli” będzie wnioskiem z tej współpracy przeróżnych cnót.

*W 1930 roku Stefan Wyszyński został profesorem prawa kanonicznego i socjologii w Wyższym Seminarium Duchownym we Włocławku.

„Duch pracy ludzkiej”

.....

pdf | dokument generowany
automatycznie z <https://opusdei.org/pl-pl/article/10-cytatow-o-glebokim-znaczeniu-pracy-ludzkiej/> (16-03-2026)